

NOTITIE

Gemeente Nijmegen
t.a.v. Tanja Martens
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

DATUM: 5 oktober 2021
ONS KENMERK: 21-0769/21.08473/GerHo
UW KENMERK: VPL nummer 299808
AUTEUR: G. Hoefsloot
PROJECTLEIDER: G. Hoefsloot
STATUS: versie 1
CONTROLE: J. Daamen

QS Wnb zorgboerderij Wolfskuilseweg 256 Nijmegen

De gemeente Nijmegen is een bestemmingsplan aan het opstellen voor de zorgboerderij In het Westen te Nijmegen. Op het perceel zijn al verschillende gebouwen geplaatst en de zorgboerderij is al een aantal jaar functioneel. Op het perceel worden nog verschillende andere gebouwen gerealiseerd. De gemeente heeft aan Bureau Waardenburg gevraagd om voor de bestemmingsplanherziening een quick scan beoordeling te maken in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb).

Conclusie

Een overzicht van de functie van het plangebied voor beschermde soorten en eventuele effecten is weergegeven in onderstaande tabel 1.

Tabel 1 Wnb beoordeling beschermde soorten zorgboerderij Wolfskuilseweg 256, Nijmegen

Soortgroep/soort	Functie plangebied	Risico op negatieve effecten	Overtreding Wnb	Ontheffing Wnb nodig	Nader onderzoek / maatregelen
Planten, ongewervelden, vissen, reptielen	Geen	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Algemene amfibieën en grondgebonden zoogdieren	Leefgebied	Ja	Ja, maar vrijstelling	Nee, vrijstelling	Maatregelen zorgplicht

Soortgroep/soort	Functie plangebied	Risico op negatieve effecten	Overtreding Wnb	Ontheffing Wnb nodig	Nader onderzoek / maatregelen
Kleine marterachtigen en steenmarter	Mogelijk onderdeel leefgebied	Nee (niet essentieel)	Nee	Nee	Nee
Vleermuizen	Mogelijk verblijfplaats, foerageergebied, vliegroutes	Nee (blijft behouden of niet essentieel)	Nee	Nee	Nee
Huismus en gierzwaluw	Mogelijk nestplaats (voor huismus ook foerageergebied)	Nee (blijft behouden)	Nee	Nee	Nee
Algemeen voorkomende vogels	Broedgebied	Ja	Mogelijk	Nee, indien maatregelen	Maatregelen

Het plangebied is geschikt leefgebied voor verschillende algemene soorten vogels. Bij de planning en uitvoering van de werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met de aanwezigheid van broedende vogels om negatieve effecten op deze soorten – en daarmee overtreding van verbodsbepalingen van de Wnb – te voorkomen.

In het kader van de zorgplicht wordt geadviseerd schuilplaatsen van amfibieën, muizen en egels in het werkgebied te inspecteren op aanwezige dieren. De dieren worden verplaatst naar een veilige locatie in het plangebied voordat de werkzaamheden starten.

Voor andere beschermde soorten heeft het plangebied geen betekenis of zijn negatieve effecten van de voorgenomen ingreep uitgesloten. Effecten op beschermde gebieden en houtopstanden zijn uitgesloten (beoordeling stikstofdepositie is geen onderdeel van deze notitie).

Toelichting

Plangebied

Het plangebied ligt tussen de Wolfskuilseweg en Yuverta mbo Nijmegen aan de Energieweg (Figuur 1). Het plangebied bestaat o.a. uit:

- een parkeerplaats;
- half verharde paden;
- diverse gebouwen waaronder een bijeenkomstgebouw en een werkplaats;
- verschillende dierenverblijven met een ren/uitloopgebied;
- borders met vaste planten en kruidenmengsels;
- moestuin;
- een plantenkas;
- ingezaaid grasland met Engels raaigras.

In het plangebied zijn geen vijvers en watergangen aanwezig.

Figuur 1. Het perceel aan de Wolfskuilseweg 256 met de zorgboerderij. De plangrens voor de bestemmingswijziging is aangegeven met zwarte lijn met bolletjes. Bron: gemeente Nijmegen.

Figuur 2. De entree van de zorgboerderij In het Westen. De parkeerplaats en enkele schuren en gebouwen van de zorgboerderij zijn op de foto te zien.

Voorgenomen ingreep

Informatie over de voorgenomen ingreep is aangeleverd door de gemeente Nijmegen. Het gehele terrein is al in gebruik als zorgboerderij. Er zijn plannen om nog wat bebouwing toe te voegen aan het plangebied en om wat verharding toe te voegen op locaties waar nu kruidenrijke begroeiing en gazon aanwezig is. Het karakter van het terrein en de huidige functie als zorgboerderij zoals dat nu is, blijft behouden. Er worden geen bomen of gebouwen verwijderd in het plangebied.

Wettelijk kader

Het onderzoek is uitgevoerd in het kader van de soortenbescherming zoals opgenomen in de Wnb. Bij toepassing van de Wnb worden drie beschermingsregimes onderscheiden: *Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn*, *Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn* en *Beschermingsregime andere soorten*. Voor een aantal landelijk algemeen voorkomende soorten amfibieën en grondgebonden zoogdieren van het *Beschermingsregime andere soorten* heeft de provincie Gelderland een vrijstelling van verbodsbepalingen verleend voor werkzaamheden in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Voor andere beschermde soorten geldt geen vrijstelling en kan een ontheffing nodig zijn als de werkzaamheden leiden tot overtreding van verbodsbepalingen van de Wnb.

Natura 2000-gebieden

Het plangebied maakt geen deel uit van een Natura 2000-gebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied Rijntakken ligt op ruim 2,5 km afstand van het plangebied. De ingreep

veroorzaakt geen aantasting van relevante soorten en begroeiingen in dit of in andere Natura 2000-gebieden (bijvoorbeeld als gevolg van geluid, trilling etc.). Significant negatieve effecten van de ingreep op Natura 2000-gebieden zijn uitgesloten. Een beoordeling van effecten van stikstofdepositie op beschermde gebieden maakt geen onderdeel uit van dit rapport.

Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied maakt geen onderdeel uit van het Natuurnetwerk Nederland (NNN; in Gelderland bestaande uit het Gelders Natuurnetwerk en Groene Ontwikkelingszones). Op grond van de aard van de ingreep en afstand tussen NNN en plangebied zijn effecten op het NNN uitgesloten.

Houtopstanden

Het plangebied bevindt zich binnen de bebouwde kom van Nijmegen en er worden geen bomen gekapt in het plangebied. De regels ten aanzien van houtopstanden (hoofdstuk 4 van de Wnb) zijn daarom niet van toepassing.

Methodiek onderzoek

Het plangebied is op 21 september 2021 door een ecooloog bezocht. Met een medewerker van de zorgboerderij is het terrein geïnspecteerd op geschikte groeiplaatsen voor beschermde soorten planten en leefgebied en verblijfplaatsen van fauna. Tijdens de inspectie is zoveel mogelijk concrete informatie verzameld met betrekking tot de aan- of afwezigheid van beschermde soorten en de geschiktheid van het plangebied voor beschermde soorten. Op basis van locatiekenmerken en *expert judgement* is beoordeeld of het plangebied geschikt is voor de in de regio voorkomende beschermde soorten. De informatie verzameld tijdens deze bezoeken en verspreidingsinformatie van flora en fauna uit bronnenonderzoek is gebruikt voor de effectbeoordeling. Effecten zijn bepaald en beoordeeld op basis van de functie van het plangebied van beschermde soorten en de hierboven beschreven ingreep.

Voor een actueel overzicht van beschermde soorten die *in de regio* voorkomen is het Stappenplan Wet natuurbescherming gemeente Nijmegen (Bureau Waardenburg, 2021) geraadpleegd. Hierin is een overzicht opgenomen van beschermde soorten van de Wnb die in de gemeente voorkomen met hun verspreiding. De gegevens zijn afgeleid van gegevens uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) uit de periode 2016-2021.

Functie van het plangebied voor beschermde soorten

Voor de soortgroepen vissen en reptielen wordt op basis van aanwezig biotoop (ontbreken van permanent oppervlaktewater en geschikt landbiotoop) geconcludeerd dat het plangebied geen betekenis heeft. Bovendien zijn er geen waarnemingen van beschermde soorten van deze groepen in het plangebied en directe omgeving bekend (NDFF, 2021). De soortgroepen vissen en reptielen worden niet verder behandeld in deze notitie.

Het plangebied is beoordeeld op betekenis voor beschermde soorten planten, ongewervelden, amfibieën, grondgebonden zoogdieren, vleermuizen en vogels.

Planten

In de omgeving van het plangebied komen geen beschermde plantensoorten voor. Uit het plangebied en directe omgeving zijn geen waarnemingen bekend van beschermde plantensoorten. Tijdens het veldbezoek zijn geen geschikte groeiplaatsen of exemplaren van beschermde plantensoorten waargenomen. Op grond van verspreidingsgegevens en het veldonderzoek wordt geconcludeerd dat het plangebied géén functie heeft voor beschermde plantensoorten.

In de omgeving van het plangebied komen diverse soorten planten van de Rode Lijst voor. Absint is tijdens het bezoek op 21 september aangetroffen nabij een van de gebouwen in het plangebied (Figuur 3). In de NDFF staat een recente waarneming van de zeer zeldzame biesknikbloem nabij het plangebied. Daarnaast komen groeiplaatsen met meerdere exemplaren van aardbeiganzerik en kleine ratelaar in de omgeving voor. Voor deze soorten zijn in het plangebied kansen om zich te vestigen (zie kansentabel geleverd bij deze notitie).

Figuur 3. Absint naast een van de gebouwen in het plangebied. Absint staat op de Rode Lijst en is een zeldzame tot zeer zeldzame plant in Nederland.

Ongewervelden

Uit de omgeving van het plangebied zijn geen waarnemingen bekend van beschermde soorten ongewervelden. Het ontbreekt in het plangebied momenteel aan geschikt leefgebied voor diverse beschermde soorten die in de gemeente Nijmegen voorkomen (bijvoorbeeld vliegend hert, iepenpage en teunisbloempijlstaart). Op grond hiervan wordt geconcludeerd dat het plangebied géén functie heeft voor beschermde soorten ongewervelden.

Amfibieën

In het plangebied zijn geen waarnemingen gedaan van beschermde soorten amfibieën (NDFF). In de omgeving van het plangebied komen soorten voor van het *Beschermingsregime andere soorten* zoals gewone pad, bruine kikker, bastaard kikker en kleine watersalamander. Voor deze soorten is het plangebied niet van betekenis omdat er geen geschikte voortplantingswateren zijn. Het plangebied is geschikt om leefgebied met voortplantingswater te maken voor amfibieën (zie kansentabel geleverd bij deze notitie).

Grondgebonden zoogdieren

In de omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van de bever (*Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn*), de bunzing en de steenmarter (*Beschermingsregime andere soorten*). Voor de bever is het plangebied ongeschikt leefgebied omdat er geen oppervlaktewater aanwezig is in het plangebied en in de directe omgeving. Het plangebied maakt waarschijnlijk onderdeel uit van het leefgebied van de kleine marterachtigen (bunzing, hermelijn, wezel) en steenmarter (*Beschermingsregime andere soorten*). Deze soorten zullen het plangebied af en toe doorkruisen tijdens foerageertochten. De foerageerfunctie is niet van essentiële betekenis voor deze beschermde soorten. Vaste verblijfplaatsen zijn in het plangebied niet aanwezig. In de directe omgeving daarvan zijn veel terreinen met geschikte verblijfplaatsen zoals het terrein met ruigte tussen het plangebied en de Energieweg of het naast de zorgboerderij gelegen voedselbos. Deze terreinen zijn ook als foerageergebied veel interessanter voor marterachtigen.

Het plangebied is geschikt leefgebied voor verschillende soorten algemeen voorkomende zoogdieren zoals veldmuis, huisspitsmuis, egel, haas (Rode Lijst soort) en vos (allen *Beschermingsregime andere soorten*), soorten waarvoor een vrijstelling geldt van verbodsbepalingen van de Wnb. Verblijfplaatsen van muizen en egel bevinden zich waarschijnlijk in het plangebied, verblijfplaatsen van haas en vos buiten het plangebied. De zorgplicht is van toepassing op deze soorten.

Vleermuizen

In de omgeving van het plangebied komen o.a. gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger en rosse vleermuis voor (*Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn*). Voor deze soorten heeft het plangebied waarschijnlijk een functie als foerageergebied. De foerageerfunctie is niet essentieel voor vleermuizen. In de omgeving is ruim voldoende foerageergebied aanwezig. De bomen aan de zuidzijde en noordzijde van het plangebied kunnen een functie hebben als vliegroute voor vleermuizen. Een vliegroute is een vaste route die door vleermuizen gebruikt wordt om zich te verplaatsen

tussen verblijven en foerageergebied. Deze mogelijke vliegroute is niet essentieel want in de huidige situatie zijn er in de aangrenzende percelen alternatieve groenelementen die als beschutte vliegroute gebruikt kunnen worden. In het plangebied zijn mogelijk enkele verblijfplaatsen van gewone- en ruige dwergvleermuis aanwezig in de bebouwing. In de daklagen zijn diverse kieren aanwezig waar deze soorten een zomer- of paarverblijf kunnen vinden. Mogelijkheden voor een kraamkolonie zijn er niet omdat de verblijfsruimten hiervoor te klein zijn. De gevels van de houten bebouwing hebben geen toegankelijk spouw. Er zijn in het plangebied geen bomen met geschikte verblijfplaatsen aanwezig.

Vogels

De bomen waren tijdens de veldbezoeken goed te inspecteren. Er zijn tijdens het veldbezoek geen nesten in de bomen waargenomen van vogels met een jaarrond beschermd nest¹. Het is onduidelijk of de bebouwing van de zorgboerderij geschikte nestplaatsen biedt voor de beschermde huismus en gierzwaluw. Er zijn geen huismussen waargenomen tijdens het veldbezoek in september. Gierzwaluwen waren op het moment van het veldbezoek al vertrokken naar overwinteringsgebieden buiten Nederland. De daken van verschillende gebouwen hebben dakpannen en hier kunnen deze gebouwbewonende soorten onder broeden mits de ruimte onder de pannen toegankelijk en voldoende ruim is. Als er huismussen broeden in het plangebied dan heeft het plangebied een essentiële functie als foerageergebied. Dit geldt niet voor de gierzwaluw omdat deze vogel in de ruime omgeving van zijn nestplaats in de lucht jaagt op insecten. Voor overige soorten vogels waarvan het nest jaarrond beschermd is, heeft het plangebied geen essentiële functie.

Het plangebied vormt geschikt broedbiotoop voor algemeen voorkomende vogels waarvan de nestplaats niet jaarrond beschermd is. In het verblijf van de varkens heeft in 2021 één paartje boerenzwaluwen gebroed, een soort van de Rode Lijst.

Effecten van de ingreep

Algemeen voorkomende amfibieën en grondgebonden zoogdieren

Het bouwrijp maken van delen in het gebied met schuilplaatsen voor amfibieën, egel en muizen (*Beschermingsregime andere soorten*) kan zorgen dat deze dieren worden verstoord of gedood. Voor deze soorten geldt een vrijstelling in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en is geen ontheffing nodig. Het betreft algemeen voorkomende soorten (lokaal, regionaal en landelijk) en het aantal dieren dat potentieel gemoeid is met de (lokale) ingreep is beperkt. De huidige staat van instandhouding van deze soorten komt door de ingreep niet in het geding. De zorgplicht is wel van toepassing, beschermende maatregelen zijn uitgewerkt in deze notitie.

¹ Op grond van door het voormalige ministerie van LNV verstrekte handreikingen worden nesten van de volgende soorten als jaarrond beschermde nestplaatsen beschouwd: boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, kerkuil, oehoe, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer, steenuil, wespendief, zwarte wouw.

Kleine marterachtigen, steenmarter, vleermuizen

De ingreep zorgt niet voor aantasting van essentiële elementen van het leefgebied. De huidige foerageerfunctie en geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen blijven behouden. Er zijn geen negatieve effecten op deze soorten als gevolg van de ingreep.

Vogels

Enkele gebouwen in het plangebied hebben mogelijk een functie als nestplaats voor huismus en gierzwaluw. De ingreep zorgt niet voor aantasting van nestplaatsen in de bebouwing. De mogelijke foerageerfunctie van het plangebied voor de huismus blijft behouden ondanks de ingreep. Er ontstaan geen negatieve effecten op soorten vogels met een jaarrond beschermd nest als gevolg van de ingreep.

De voorgenomen ingreep in het plangebied kan zorgen dat broedgevallen van algemene vogelsoorten in houtstapels en struiken (bijvoorbeeld van winterkoning en heggenmus) vernietigd worden of verstoord worden (overtreding Wnb artikel 3.1 lid 2 en 3.1 lid 4 en 5).

Beoordeling Wet natuurbescherming

- Risico op vernietigen/verstoren van broedgevallen van algemene soorten vogels (overtreding Wnb artikel 3.1 lid 2 en 3.1 lid 4 en 5). Maatregelen zijn nodig om overtreding van verbodsbepalingen te voorkomen.
- Het project veroorzaakt geen negatieve effecten op Natura 2000-gebieden (stikstofbeoordeling is geen onderdeel van deze toetsing), NNN en regels van Houtopstanden uit Wnb zijn niet van toepassing.

Nader onderzoek

Er is geen nader onderzoek nodig om de effectbeoordeling Wnb te maken voor dit project.

Randvoorwaarden voor werkzaamheden en maatregelen in het kader van de Zorgplicht

- Inspecteer potentiële broedlocaties voor vogels zoals houtstapels en begroeiing op bezette nesten voorafgaande aan het verwijderen van deze broedplaatsen. Stel de werkzaamheden uit als er broedende vogels aanwezig zijn. Indien werkzaamheden in het broedseizoen plaatsvinden is het verstandig de broedlocaties in de herfst voor het broedseizoen ongeschikt te maken.
- Inspecteer schuilplaatsen voor egel, muizen en amfibieën zoals hout- en steenstapels en dichte begroeiing op aanwezige dieren voorafgaande aan het bouwrijp maken. Verplaats aanwezige dieren naar een locatie in het plangebied met een vergelijkbaar biotoop en schuilplaats.

Kansen voor natuur

Het plangebied biedt kansen om de natuurwaarden voor planten, amfibieën, libellen, vleermuizen en vogels te verbeteren. Deze kansen zijn weergegeven in bijgeleverde kansentabel.

Voor vragen over deze notitie kunt u contact opnemen met G. Hoefsloot of J. Daamen.

Akkoord voor uitgave: Kwaliteitszorg Bureau Waardenburg bv
ir. E.J.F. de Boer

Paraaf:

Bureau Waardenburg bv is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Bureau Waardenburg bv; opdrachtgever vrijwaart Bureau Waardenburg bv voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

© Bureau Waardenburg bv / Gemeente Nijmegen

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van opdrachtgever en is zijn eigendom. Niets uit dit rapport mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden d.m.v. druk, fotokopie, digitale kopie of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven en Bureau Waardenburg bv, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Lid van de branchevereniging Netwerk Groene Bureaus. Het kwaliteitsmanagementsysteem van Bureau Waardenburg bv is gecertificeerd door EIK Certificering overeenkomstig ISO 9001:2015. Bureau Waardenburg bv hanteert als algemene voorwaarden de DNR 2011, tenzij schriftelijk anders wordt overeengekomen.

Bureau Waardenburg, Varkensmarkt 9 4101 CK Culemborg, 0345 51 27 10, info@buwa.nl, www.buwa.nl